

Routebeschrijving voor diëtisten met buitenlandambities

Diëtist Marga Strübbe-Verloop werkt regelmatig een periode in het buitenland. Ze zoekt contact en kijkt wat ze eventueel zou kunnen doen. Werken op deze manier vraagt een grondige voorbereiding en veel geduld. Heb je ook plannen? Hieronder volgt een routebeschrijving.

Marga Strübbe rondde in 1978 de opleiding Voeding en Diëtetiek aan de Hanzehogeschool in Groningen af. Aansluitend werkte ze twaalf jaar in het Academisch Medisch Centrum Groningen, twee jaar in het AMC Amsterdam en daarna tien jaar in een regionaal ziekenhuis in Velp. Vanwege het werk van haar man woonde ze daarna geregeld in het buitenland. Marga probeert dan aan de slag te komen als diëtist. Hoe doet ze dat?

Wees vrijmoedig en inventief

Vrijmoedig bezoekt Marga in het land waar ze wil werken potentiële werkplekken om te kijken of ze iets kan betekenen. Marga vertelt: “Vaak zit ik drie maanden in het buitenland, soms langer. Ik probeer in contact te komen met diëtisten, personeelsfunctionarissen of artsen in het betreffende land. Met zo iemand wissel ik uit hoe het daar gaat, en hoe we dingen in Nederland doen. Je hebt inventiviteit nodig. Ik bedenk waar ze mijn hulp kunnen gebruiken, en dat ga ik dan proberen te regelen. Dat gaat niet van de ene op andere dag,

want dat kost vaak tijd. Ik wissel visitekaartjes uit en later zoek ik vanuit huis weer eens contact. Zo bouw ik een band op en komt er soms iets uit.”

Marga noemt ook de emigratiebeurs in Houten. “Daar kan je heel veel informatie krijgen over werken en wonen in het buitenland. Ook al gaat het niet speciaal over diëtistenbanen, je kunt wel met buitenlandse ziekenhuizen of tussenpersonen praten en in contact komen met mensen.” Marga werkt vaak op projectbasis als ZZP-er of op basis van een tijdelijk contract. De afgelopen jaren werkte ze op Aruba en Bonaire, in Zwitserland en eenmalig in Noorwegen.

Bereid je goed voor

Bereid je thuis heel goed voor. Lees over datgene wat je gaat doen, verdiep je in de cultuur en de eetgewoonten van het betreffende land, is haar advies. “Kijk ook naar de behandelrichtlijnen van het betreffende land, die kunnen soms anders zijn dan in Nederland. En kies een land waarvan je de taal spreekt of ga die taal leren. Dat is echt noodzakelijk.”

Diëtist Marga Strübbe-Verloop bij de ingang van Fundashon Mariadal, de overkoepelende zorgorganisatie op Bonaire.

Welke papieren heb je nodig om in het buitenland te werken?

Visum

Als Nederlands staatsburger heb je geen visum en werkvergunning nodig in de landen van de Europese Unie. Informeer voor andere landen bij de buitenlandse ambassades in Nederland.

Rechtsgeldig diploma

DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs) in Groningen kan een erkend Nederlands diploma *rechtsgeldig* maken (legalisatie). Door legalisatie weten buitenlandse autoriteiten dat een document rechtsgeldig is. Denk naast een rechtsgeldig diploma ook aan gearmerkte gegevens over je stages, studievakken en werkervaring.

Statusverklaring diploma

Met een statusverklaring kun je in het buitenland aantonen wat de opleiding in Nederland waard is. Voor een hbo-opleiding kun je deze aanvragen bij Nuffic, de organisatie voor internationalisering in onderwijs.

Diplomabeschrijving

Daarnaast kan een diplomabeschrijving handig zijn, een vrijblijvend advies voor het land van bestemming. Deze vermeldt de naam van de diplomahouder en de belangrijkste gegevens over de gevolgde opleiding en het behaalde diploma; beschrijft het Nederlandse onderwijssysteem; geeft aan met welk diploma in het land van bestemming het behaalde diploma het beste te vergelijken is. Autoriteiten in het land van bestemming gebruiken deze diplomabeschrijving om het diploma te beoordelen. Een dergelijke beschrijving is beschikbaar via Nuffic.

National Transcript Nutrition and Dietetics

De opleidingen Voeding en Diëtetiek geven het National Transcript uit. Dit Engelstalige document is ontwikkeld ter ondersteuning van het proces om het Nederlandse diploma 'diëtist' erkend te krijgen in het buitenland. Het is geldig tot en met 2017 (website NVD).

Inschrijving BIG-register/kwaliteitsregister

In Nederland geldt een registratie van diëtisten in het BIG-register (via het kwaliteitsregister). Deze inschrijving geldt alleen in Nederland. Wil je in het buitenland werken in de gezondheidszorg, vraag dan een bewijs van inschrijving aan bij het Kwaliteitsregister Paramedici.

Nog meer regels?

Op de website van de Europese Commissie kun je kijken of er speciale regels gelden voor het beroep diëtist in Europese landen.

Zoek regelmatig contact

“Op Aruba werken drie diëtisten in het ziekenhuis die zijn opgeleid in Nederland en daarna zijn teruggegaan. Aruba heeft een goed ziekenhuis met allerlei afdelingen vergelijkbaar met Nederland. Op Bonaire werkt Evy Witlox uit Nederland. Na haar opleiding is ze meteen gaan werken in het ziekenhuis Fundashon Mariadal als eerste diëtist daar. Ze heeft de diëtetiek van de grond af moeten opbouwen. Op deze Caribische eilanden werkte ik in de patiëntenzorg, gaf klinische lessen, lessen voedingsleer en diëtleer aan de (dieet)koks en voedingsassistenten, ontwikkelde materialen, deed onderzoek naar ondervoeding in een verpleegtehuis, en ontwikkelde recepten. Ik heb nog steeds regelmatig contact met Evy, dan spreken we door hoe het gaat. Ik kijk waarbij ik haar kan helpen. Af en toe ga ik weer eens bij haar langs. In Zwitserland werk ik samen met een arts in een privékliniek aan een project om kinderen gezonder te laten eten.”

Wees bescheiden en sluit vriendschap

Bonaire is een heel klein eiland, vergelijkbaar met Texel. Het is er altijd mooi weer en er is niet meer te doen dan te snorkelen, duiken, surfen, zwemmen, op een terrasje te zitten of te barbecueën. Het lijkt wel vakantie, maar er moet wel gewoon gewerkt worden.

“In het Caribische gebied komt veel diabetes, overgewicht en nierziekten voor. De inwoners hebben een predispositie voor diabetes mellitus en erg slechte eetgewoonten. Ze eten veel kip en rijst, maar weinig groenten. Er groeit ook niet zo veel. Wel pompoen, banaan, mango en papaja, maar de rest moet ingevoerd worden en is dus erg duur. Op Aruba zijn daarnaast veel invloeden vanuit Amerika; er wordt heel veel fastfood gegeten. Mensen rijden veel in de auto en ook kinderen bewegen nauwelijks. We leren ze om meer groente te eten en water of thee te drinken in plaats van frisdrank. De mensen zijn zich nauwelijks bewust van hun ongezonde eetgewoonten. Met kleine stapjes proberen we veranderingen te implementeren. Zeker in het Caribisch gebied gaan alle veranderingstrajecten heel erg langzaam. ‘Friendshippen’ is daarbij heel belangrijk! En wees bescheiden. Heb niet de wijsheid in pacht, maar laat zien dat je er voor ze bent, en met ze meedenkt.”

Zorg voor een geldig diploma en werkervaring

Op Aruba en Bonaire is een Nederlands diëtistendiploma geldig, in Noorwegen werd het ook geaccepteerd, maar moest Marga wel haar werkervaring aantonen. “Ik werkte in Nederland in een klein en groot ziekenhuis en gaf les. Door deze brede ervaring kan ik in het buitenland eigenlijk altijd wel uit de voeten.”

Ook in Zwitserland werd het diploma geaccepteerd. “In Zwitserland is de opleiding tot diëtist van mindere kwaliteit dan in Nederland. In de academische ziekenhuizen is het niveau vaak wel in orde, deze diëtisten volgen een aanvullende opleiding. Maar het niveau van andere diëtisten zit tussen een voedingsassistent en een diëtist in. Veel keukenwerk dus, ver-

gelijkbaar met het beroep van diëtist in de jaren '60 van de vorige eeuw in Nederland. Diëtisten die in Zwitserland in een eigen praktijk werken, hebben vaak ook weer een wat hoger niveau is mijn ervaring. Van het niveau in Noorwegen heb ik geen goed beeld, daarvoor werkte ik er te kort." Op de website van de *European Federation of the Associations of Dietitians* (www.efad.org) kun je per land de diëtistenvereniging vinden voor informatie over werken in het betreffende land of contactinformatie.

Verzamel folders en materialen

"Ik neem altijd veel folders en materialen uit Nederland mee. Zeker wanneer de mensen in het gebied waar ik heenga Nederlands kunnen lezen. Materialen over diabetes, hoeveel suikerklontjes zitten er in dranken, boekjes over ontbijten, patiëntenkaarten, instructies over tandenpoetsen, meetlinten voor het meten van de buikomvang, SNAQ kaarten, noem maar op. Niet alleen voor diëtisten, ook voor het medische personeel, of om uit te delen bij de klinische lessen."

Gebruik je netwerk

Nu wil Marga graag werken in Dubai. "Dubai is een heel rijk land, met hele goede medische zorg en heel veel ziekenhuizen. De ziekenhuizen zijn het mooiste van het mooiste, maar

er is een tekort aan gekwalificeerd personeel." Marga is er net een week geweest. Haar papieren zijn ingediend, maar nog niet goedgekeurd. Waarschijnlijk is een examen nodig of een gesprek met een diëtist of arts over voeding, om een werkvergunning te krijgen. "Gelukkig hebben we daar een tussenpersoon, die weet hoe je in Dubai aan werk kunt komen. Ook in andere landen heb ik enorm veel gehad aan mensen in mijn netwerk, daar kun je echt niet zonder. Zo lukt het uiteindelijk om leuk werk te vinden!"

Caroelien Schuurman

Referenties

Website Rijksoverheid, Onderwijs en internationalisering: <http://bit.ly/RijksoverheidErkennenDiploma>

Website Nuffic, organisatie voor internationalisering in onderwijs: www.nuffic.nl

National Transcript, Website Nederlandse Vereniging van diëtisten: www.nvdietist.nl en <http://bit.ly/NationalTranscript>

Website Europese Commissie: <http://bit.ly/SpecialeRegelsEU>

Mail & Win

Maak kans op het boek *Groente!* van Niven Kunz

Met *Groente!* bewijst Niven eens en voor altijd dat koken met groente spannender, stoerder en vooral veel makkelijker is dan gedacht. De recepten in dit boek zijn supersimpel en de ingrediënten echt overal verkrijgbaar. Van simpele avocado-makreelsalade en gepofte biet met aardbei tot risotto met bospeen of een paddenstoelensoep met walnoot: de simpele twists zorgen voor een spectaculair resultaat. Voor iedereen die graag wil koken met groente maar niet altijd weet hoe: vanaf nu zijn groenten jouw nieuwe sterren in de keuken!

Niven Kunz is pas 36. Hij werkte bij De Librije en De Bokkedoorns en heeft al sinds zijn 24ste een Michelinster. Niven kookt met 80% groenten en 20% vlees of vis. Voor hem is deze 80/20 filosofie helder én logisch; in zijn keuken gaan groenten altijd voor. Niet alleen omdat hij dit beter vindt, maar vooral omdat hij koken met groenten het allerleukste vindt. Dit plezier vertaalt zich naar het bord, want in 2013 is zijn restaurant NIVEN in Rijswijk door Gault Millau uitgeroepen tot Beste Groenterestaurant van Nederland.

GROENTE! Recepten voor thuis van Nederlands beste groentechef

Auteur: Niven Kunz, prijs: € 24,99, ISBN: 9789021564722, Kosmos Uitgevers

Stuur vóór 1 september 2017 een e-mail aan: mailenwin@voeding-visie.nl onder vermelding van je naam en adres en maak kans op een gratis *Groente!*boek

